

บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
Academic Leadership Roles of School Administrators
under the Jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational
Service Area Office 1

ติมาภรณ์ แซ่เล่า¹ ดร.ภควรรณ ลุนสำโรง²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 162 คน และครูจำนวน 345 คน รวมจำนวน 507 คน ของปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินการศึกษามหาวิทยาลัยการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการศึกษามหาวิทยาลัยการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเมื่อจำแนกตามตำแหน่งตำแหน่งโดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการศึกษามหาวิทยาลัยการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: . บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The research purposes were to study and to compare the opinion of school administrations and teachers about the academic leadership roles of school administrators under the Jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by position,

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ ดร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

working experience, and school size. The sample was the 162 school administrators and 345 teachers, total 507 personnel of academic year 2016. The research instrument was the 5-levels estimate rating scale questionnaire. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, analysis of variance, and pair comparison by the Scheffe method.

The research findings were:

1. The implementing a study of the academic leadership roles of school administrators under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 according to the opinion of school administrators and teachers, the overall was at high level.

2. The comparison of implementation level for study academic leadership role of school administrators under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 according to the opinion of school administrators and teachers, classified by position found the opinion of school administrators and teachers were different with statistical significance at the .01 level.

3. The comparison of implementation level for study academic leadership role of school administrators under the jurisdiction of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 according to the opinion of school administrators and teachers, classified by working experience and school size found the opinion of school administrators and teachers did not different.

Keywords: Academic Leadership Roles of School Administrators

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การจัดการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ เพราะการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและตลอดเวลาซึ่งก่อให้เกิดความ สลับซับซ้อนและปัญหาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ผู้นำจึงต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้ความสามารถ และคุณธรรมในการ ดำเนินการ จึงจะทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหวังที่คาดหวัง (ธีระ รุญเจริญ 2551) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นมืออาชีพจึงเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ เหมาะกับวิชาชีพชั้นสูงทางบริหาร การศึกษา รวมทั้งเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำปฏิรูปการเรียนรู้ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะมีการประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตลอดทั้งความสามารถใน การระดมและใช้ทรัพยากรเพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยให้มีระบบประกันคุณภาพให้การศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (รุ่ง แก้วแดง, 2551 : 4)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงาน เพราะบทบาทที่ ผู้บริหารแสดงออกจะบ่งบอกถึงความรู้ ความสามารถในการบริหารงานได้โดยปกติทั่วไปบทบาทการบริหารงานของ ผู้บริหารแต่ละคน จะมีความแตกต่างกัน บางคนอาจจะบริหาร โดยการมุ่งเน้นไปที่งานมากกว่า คนบางคนมุ่งเน้นที่คน มากกว่างาน หรือบางคนอาจจะบริหาร แบบสบาย ๆ คือการใช้หลักประชาธิปไตย บางคนอาจจะบริหารแบบรวบ อำนาจไว้เพียงคนเดียวเพราะคิดว่าไม่มีใครรู้เท่ากับตัวเอง แต่ผู้บริหารทุกคนก็มุ่งไปที่ความสำเร็จของงานในองค์กร เพราะฉะนั้นการใช้บทบาทการบริหาร ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎีให้ตีใช้ความระมัดระวังในการ

NMCCON 2021

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่วิถีวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

บริหารยึดระเบียบแบบแผนเป็นหลักในการปฏิบัติ แม้จะมีบทบาทอย่างไรก็สามารถที่ทำงานให้สำเร็จได้แต่ถ้าขาดความรู้ ขาดหลักการไม่บริหารงานไปตามระเบียบแบบแผน จะทำให้เกิดความล้มเหลวในองค์กรได้

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ แนวทาง รูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียน การสอน โดยเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาในสังกัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการแต่ละแห่งจะได้รับการกระจายอำนาจด้านการบริหาร 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารทั่วไป สถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีศักยภาพการจัดการศึกษาแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ ขนาดโรงเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ องค์กรสนับสนุน ความพร้อมของชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น ดังนั้นในการกำหนดโครงสร้างการบริหารขึ้นอยู่กับความเหมาะสมแต่ละแห่ง

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ด้านการบริหารงานวิชาการมีการวางแผนและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ วัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา กำกับติดตามและประเมินผล ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีการวางแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายของทางราชการและชุมชน วางแผนระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วน เข้ามาสนับสนุนการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบได้ ทั้งระบบการจัดซื้อจัดจ้าง งบการเงิน บัญชี และพัสดุครุภัณฑ์ ด้านการบริหารงานบุคคล มีการวางแผนจัดการบริหารงานบุคคล โดยจัดอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง จัดสรรหาบุคลากรให้เพียงพอ พัฒนาบุคลากร ให้ปฏิบัติงานเต็มศักยภาพ จัดทำภาระงานของบุคลากรให้ชัดเจน ด้านการบริหารทั่วไป มีการวางแผนการจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร ประสานงานและอำนวยความสะดวกปฏิบัติงานของสถานศึกษา จัดให้มีการดำเนินงานธุรการ การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่าย งานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์สถานศึกษา งานบริหารสาธารณะ การรับนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดระบบควบคุมภายใน การประสานงานจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก เน้นความโปร่งใสที่ตรวจสอบได้

บทบาทของผู้บริหารในการเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการซึ่งถือเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา การที่จะบริหารงานวิชาการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในขอบข่ายของงานวิชาการอย่างลึกซึ้ง ซึ่งผู้บริหารต้องให้บุคลากรและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ ชุมชน ประสานความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่องค์กร หน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา กำกับ ติดตามและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการวางแผนระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วนเข้ามาสนับสนุน การบริหารจัดการศึกษา ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน

การที่จะทำให้เจตนาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ หน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะหน่วยงานระดับสถานศึกษา ซึ่งในปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุอำนาจในการบริหารจัดการและจัด

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

การศึกษาของสถานศึกษา ไว้ในมาตรา 39 ว่า “ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง”

ผู้บริหารสถานศึกษา ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุน การเปลี่ยนแปลง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหมวด 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ ให้คำปรึกษาแนะนำและสร้างพลังความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษา ดังคำกล่าวของนักวิชาการ (ธีระ รุญเจริญ 2551 : 37-38) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการ อาทิ การจัดสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำรา เกม เทคโนโลยีช่วยการเรียนการสอนและอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการและจัดสภาพแวดล้อมแห่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับ การฝึกอบรมประชุมสัมมนาและไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของโลกและเพื่อสามารถนำมาประยุกต์ และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และควรเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและความต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงาน และสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิ การแสดงความขอบคุณ การเผยแพร่ผลงานของทีมงานและการยกย่องให้รางวัล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 111) ให้ความสำคัญของงาน วิชาการในโรงเรียน ไว้ว่า จำเป็นที่ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่โดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน จะต้องดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยจะต้องรับผิดชอบเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกจะต้องทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการเรียน การสอน ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศให้มีคุณภาพ งานด้านวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและการ จัดการในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจขอขบช่วยเนื้อหาและ หลักการบริหารงานวิชาการอย่างลึกซึ้งในขอขบช่วยงานวิชาการ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ประสิทธิ์ คันขบทอง (2550 : 9) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงานโรงเรียน การบริหารงานด้านอื่น เป็นเพียงการส่งเสริม หรือสนับสนุนงานวิชาการ และแนวคิดของ สุรพล ภูสีฐานันท์ (2553- : 21) ที่กล่าวว่าในการบริหารงานวิชาการนั้น ผู้บริหารต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ใน การบริหารงาน มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรทุกคนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน ลดหลั่นกันไปตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล ผู้บริหารต้องติดตาม ควบคุม กำกับ ดูแล กระตุ้นให้ครู- อาจารย์ มีความกระตือรือร้นขยันหมั่นเพียร ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างแก่ครู-อาจารย์ ทุกคน เป็นผู้นำทางวิชาการให้เสรีภาพทางวิชาการ พัฒนาบุคลากรอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากผลการประเมินคุณภาพแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการในโรงเรียนประถมศึกษายังไม่บรรลุผลตาม เป้าหมาย การจัดการศึกษาขบเกี่ยวขบกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยตรง จึงเป็นหน้าที่ของบริหาร จะต้องพยายามบริหารจัดการให้การศึกษาขบคุณภาพ โดยผู้บริหารจะต้องทบทวนบทบาทการบริหารวิชาการใน โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

จากสภาพการดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาท การเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นแนวทาง

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้ใช้เป็นข้อมูล เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและสถานศึกษาให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู เกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 85 คน และครู จำนวน 1,075 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,160 คน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2562 และการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 507 คน และใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นเอง
2. สร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่มีความรู้ เกี่ยวกับการบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และปรับปรุงแก้ไข
3. ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษา (Try Out) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 50 คน และเมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ได้ค่าแอลฟา ได้ค่าเท่ากับ .91
4. หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check

List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธี Likert Scale และกำหนดระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

NMCCON 2021

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน และครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถาม
2. นำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียน และครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และโดยส่งทางผู้รับหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
3. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้องและคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับ และพบว่าทุกฉบับมีความสมบูรณ์ครบถ้วน มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. จำแนกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มๆ ตามตัวแปรที่ศึกษา

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	(ให้คะแนน 5)
มาก หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	มาก	(ให้คะแนน 4)
ปานกลาง หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง	(ให้คะแนน 3)
น้อย หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	น้อย	(ให้คะแนน 2)
น้อยที่สุด หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด	(ให้คะแนน 1)

4. ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยแจกแจงหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2546 : 162)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00 ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
3.51-4.50 ระดับความคิดเห็น	มาก
2.51-3.50 ระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
1.51-2.50 ระดับความคิดเห็น	น้อย
0.00-1.50 ระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา α -Coefficient ตามวิธีการของ Cronbach (ลิ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 200)

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

7. ทดสอบสถิติ โดยใช้สถิติ ดังนี้

7.1 คำนวณค่า t-test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตำแหน่ง ของผู้บริหารโรงเรียนและครู

7.2 คำนวณค่า F-test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครู เมื่อพบรายค่าเฉลี่ยที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffes'

8. การนำเสนอข้อมูลจากผลวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตารางและการพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู

บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น			ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร	4.29	.49	มาก	1
2. ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.27	.42	มาก	2
3. ด้านการนิเทศการเรียนรู้การสอน	4.21	.55	มาก	3
4. ด้านการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา	4.14	.67	มาก	4
5. ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา	4.07	.72	มาก	5
รวม	4.20	.43	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาได้แก่ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.27$) ด้านการนิเทศการเรียนรู้การสอน ($\bar{X} = 4.21$) ด้านการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$) และด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเมื่อจำแนกตามตำแหน่งตำแหน่งโดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

3. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การวิจัย บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เป็นรายด้าน

1.1 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร พบว่า การศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และชุมชน รองลงมา ได้แก่ ติดตามการสอนของครูให้เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ร่วมแสดงข้อคิดเห็นและระดมความคิดจากท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ประชุม ผลผ่าน (2552: 10) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนการกำหนดนโยบาย การวางแผน การพัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ

1.2 ด้านการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่า การศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านจัดกระบวนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและ รายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนศึกษา ดูงานนอกโรงเรียน รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย พิชัย เส็งยมจิตต์ (2553 : 2-3) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานกิจการทุกชนิดในสถาบันที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด งานวิชาการมิใช่แต่เพียงการเรียนการสอนในห้องเท่านั้น แต่หมายถึงกิจกรรมทุกอย่าง ภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของเด็กให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับผลงานวิจัย ละมัย พอแสงรัตน์ (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี พบว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานครบ 9 ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ มอบให้ฝ่ายแผนงานรับผิดชอบสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและมติจากฝ่ายและหมวดวิชาเพื่อวางแผนในการจัดการเรียนการสอนการจัดแผนการเรียน พิจารณาจำนวนบุคลากรฝ่ายวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หรือผู้รับผิดชอบ และมีการ ติดตามประเมินผลโดยให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา ด้านการจัดครูเข้าสอน ใช้หลักการหมุนเวียนสับเปลี่ยนในระดับชั้นด้านการพัฒนาการเรียน การสอนได้วิเคราะห์ความจำเป็นเพื่อพัฒนาครู โดยส่งครูเข้ารับการอบรม มีการนิเทศภายใน ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการสอนและผลิตสื่อการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียน จัดครูที่ปรึกษากิจกรรมโดยความสมัครใจของครู ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีการดูแลการปฏิบัติงานสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียน ติดตามวิเคราะห์ผลที่ได้เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

งานวิชาการ จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการ โดยการรายงานผลเมื่อเสร็จสิ้นงานนั้น ๆ ปัญหาในการปฏิบัติงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูขาดการใช้สถิติและข้อมูลในการวางแผนวิชาการ จำนวนครูขาดและเกินในบางหมวดวิชา ขาดการวางแผนกิจกรรมและไม่นำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน พบว่า การศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมการนิเทศการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ สสำรวจความต้องการของครูเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ประเมินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ประเมินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมชี้แจงครู ทำความเข้าใจหลักการและวิธีการในการนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัย ชูชัย ประดับสุข (2550:บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ พบว่า การเตรียมการจัดการนิเทศการเรียนการสอน โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศการเรียนการสอนเป็นแผนการนิเทศประจำโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเป็น ผู้วางแผนใช้เงินรายได้ของโรงเรียนดำเนินการ เครื่องมือนิเทศการเรียนการสอน คือ แบบบันทึก การนิเทศ การดำเนินการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมและเทคนิคการการนิเทศการเรียนการสอน ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน เทคนิคเชิงเน้นวัตถุประสงค์ การสังเกตการสอน การปรึกษาหารือ การศึกษาดูงาน การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การสนทนาทางวิชาการ และการจัดป้ายนิเทศ ส่วนการประเมินผลการจัดการนิเทศการเรียนการสอน ประเมินโดยผู้บริหารโรงเรียน วิธีการประเมิน ใช้การสังเกตความเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมครูและผลการประเมินนำไปใช้ในการวางแผนการนิเทศ การเรียนการสอน ส่วนปัญหาการจัดการนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียนมีปัญหา การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนการสอนบุคลากรในโรงเรียน ไม่เข้าใจเรื่องการนิเทศการเรียนการสอน ผู้นิเทศไม่มีเวลาเพียงพอไม่ต่อเนื่อง โรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณ ขาดสื่อและเครื่องมือการนิเทศการเรียนการสอน ใกล้เคียงผลงานวิจัยชารี มณีศรี (2542 : 61-63) ที่ได้เสนอแนะกิจกรรมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานนิเทศภายใน ได้แก่ การปฐมนิเทศครูใหม่ ผู้บริหารควรปฐมนิเทศครูใหม่เพื่อช่วยโครงการใหม่ที่ครูยังไม่ทราบการเยี่ยมชั้นเรียนสังเกตการณ์สอน เพื่อให้คำแนะนำปรับปรุงการสอนจัดสัปดาห์การสอนเพื่อครูจะได้เห็นขั้นตอนและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้และปฏิบัติจริงในเรื่องที่สนใจ จัดอบรมสัมมนาเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนจัดทำหนังสือ เอกสารทางวิชาการ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ให้กว้างขวางขึ้นและแนะนำให้ครูได้เป็นสมาชิกวารสารทางการศึกษาที่มีประโยชน์

1.4 ด้านการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า การศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ พัฒนามาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา ได้แก่ ประเมินผลตัวชี้วัดตามมาตรฐานของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัย ชาติชาย พิมพิไสย (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และด้านการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามธรรมนูญ โรงเรียน ส่วนปัญหาการปฏิบัติงานควบคุมคุณภาพการศึกษา มีอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญ คือ ด้านการประเมินคุณภาพและข้อเสนอแนะ ที่ควรพิจารณาในการประกันคุณภาพ

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

การศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน การกำกับติดตาม ควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง และการพัฒนาครูผู้สอนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา พบว่า การศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ นำผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนในการดำเนินงานครั้งต่อไป รองลงมา ได้แก่ กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของสถานศึกษา ชุมชน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สร้างเครื่องมือประเมินกระบวนการปฏิบัติตามภาระงานที่มอบหมายอย่างชัดเจน ซึ่งใกล้เคียงกับผลงานวิจัย สุรพล ทับทิมหิน (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นต่อเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการภายใน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ด้านบริหารหลักสูตร ด้านการวัดประเมินผล พบว่าผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการนิเทศภายใน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกัน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งใกล้เคียงกับผลงานวิจัยของ สามารถ รักษาศิลป์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร ขนาดของโรงเรียนและตำแหน่ง ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียน พบว่า การบริหารงาน วิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบการณ์ต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน บริหารงานวิชาการแตกต่างกันแต่ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันบริหารงานวิชาการต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการดำเนินการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความเห็นเห็นว่า บทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย สามารถ รักษาศิลป์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกัน บริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการส่งเสริมการนิเทศการเรียนการสอน ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงาน

มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการนิเทศการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ผู้บริหารอาจมีงานมากล้นมือหรือใช้เวลาส่วนใหญ่บริหารงานอาคารสถานที่มากเกินไป เพราะงานด้านอาคารสถานที่ที่ปรากฏผลงานชัดเจนและเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- ชัย ประดับสุข. (2550). ศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติชาย พิมพ์ไสย. (2552). การศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ชารี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2551). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชุม ผงผ่าน. (2541). เอกสารประกอบคำสอนผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประสิทธิ์ คันชอทอง. (2550). ทักษะของผู้บริหารวิชาการเกี่ยวกับปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- พิชัย เสี่ยงมจิตต์. (2553 ก). เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 1065522 : การจัดระบบบริหารงานเฉพาะด้านในสถานศึกษา. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2551). การศึกษาไทยในเวทีโลก. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ละมัย พอแสงรัตน์. (2551). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด เพชรบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สามารถ รักษาศิลป์. (2550). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). เอกสารประกการศึกษาด้วยตนเอง : หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สุรพล ภูสีฐานันท์. (2553). การศึกษาวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพล หับทิมหิน. (2553). การศึกษาวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.